

Korset och Kronan

Nr 154/2024



Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)



Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

Israel och de yttersta tingen (8)

I det förra numret beskrevs hur prosten L.M. Engström tänkte sig att det skulle komma ett jordiskt tusenårsrike (kiliansm). Han var därvid påverkad av pietismen på 1700-talet och då särskilt av den kände bibelforskaren *J.A. Bengel* (1687-1752).

Engströms fall var bara ett exempel på hur kiliasmen också kommit in bland konservativa lutheraner. Men denna lära är inte biblisk. I Bibeln lärs att Kristus endast kommer tillbaka en enda gång och då till den yttersta domen. Uppenbarelsbokens ord om de tusen åren (Upp. 20:1-10) måste tolkas symboliskt och inte som en konkret tid av tusen år i ett lyckorike här på jorden.

Det är nu hög tid att också låta en konfessionell lutheran komma till tals. Den lutherske teologen *Franz Pieper* (1852-1931) skriver (citaten inom //-tecken):

//Utöver de i Skriften uppenbarade tecknen har människor hittat på ytterligare särskilda tecken. Till dessa hör för det första ett tusenårigt rike som tänks ligga i framtiden, i vilket Kristus skulle råda här på jorden på ett synligt sätt tillsammans med de fromma, särskilt med de uppväckta martyrerne. Tanken på ett sådant Kristi rike här på jorden uppkom mycket tidigt i den kristna kyrkan och har betecknats med samlingsnamnet kiliasm, även om kyrkan aldrig upptog någon behandling av kiliasmen i sina bekännelseskrifter.//

Pieper-Mueller: Kristen Dogmatik, s. 731. enligt nätutgåvan: www.evlu.th.se/dokument/pieper_mueller.pdf (1 bokutgåvan, Uppsala 1985, s. 714)

Pieper kunde kanske här ha nämnt att Augsburgska Bekännelsen kortfattat avvisar kiliasmen i artikel 17, men han avsåg nog att ingen ingående behandling där görs av denna lära. Pieper fortsätter:

//Kiliasmen saknar allt stöd i Skriften, därför att de skriftställen som anförs som belägg för den i själva verket syftar på den nytestamentliga kyrkans andliga härlighet, som bryter in i världen genom Kristi

människoblivande och genom evangeliets förkunnelse i världen (Jes. 2:2-4, 11:6-9, Sak. 9:9-10, Joel 2:23 ff, Mika 4:1-4 och i synnerhet Upp. 20). Beträffande Jes. 2:2 ff. bör det observeras att Skriften inte förlägger denna profetias uppfyllelse till något tusenårigt rike utan låter den syfta på de troende, som i Nya testamentets tid kommit till tro på evangelium utan någon ortsförändring (Hebr. 12:22). Visserligen heter det vidare i Jes. 2:4 att stor frid skall råda på Sions berg, men samma uttalande om tillståndet av glädje och frid möter oss, om än i andra ord, på andra gammaltestamentliga ställen som redan anförts (Jes. 9:5, Jes. 11:6-9, Sak. 9:10, Mika 4:1-4).// [s. 731f.]

Detta är ett mycket viktigt påpekande. Ställen i GT om fridsriket hos Jesaja och i andra böcker förklaras på flera ställen ha fått sin uppfyllelse i det fridsrike som råder genom evangelium i den kristna kyrkan. Förnuftet förstår inte vilken outsägligt stor frid det är att ha fått syndernas förlåtelse genom tron och så ha frid med Gud. Man menar istället att en yttre frid, där lejon samsas med lamm och en liten pojke leker med giftormar måste vara den rätta uppfyllelsen av GT:s profetior. Men Jesus säger ju uttryckligen: *Mitt rike är inte av den här världen* (Joh. 18:36). GT:s profeter talar i konkreta bilder om en frid som övergår allt förstånd.

Pieper skriver vidare:

//Kiliasterna uppmanar oss att låta dessa utsagor om den stora frid som härskar i Sion komma till sin rätt och att låta dem få sin fulla, reella innebörd. Vi tar uppmaningen på allvar, men vi glömmer inte bort att änglarna sjöng "Frid på jorden" redan vid Kristi födelse, och att det inte är först åt inneånarna i ett framtida tusenårsrike som Kristus ger sin frid, utan åt alla som tror evangelium (Joh. 14:27, 16:33). Paulus har samma syn. Han kallar evangelium för "fridens evangelium"

(Ef. 6:15) och tillskriver alla som tror evangelium just denna frid som övergår allt förstånd (Fil. 4:7). Med andra ord: Det som de gammaltestamentliga ställen utsäger om den framtida friden i världen är inte något som till sin fulla, reella innebörd kommer först i ett framtida tusenårigt rike. Det blir istället full verklighet i och med att Gud genom evangeliets predikan i hela världen gör människor bland alla folk till fridens barn. I tron på evangelium äger den kristna kyrkan på jorden ett tillstånd av frid som inte kan överbjudas på jorden eller i denna tidsålder. Tolkningen, att det skulle röra sig om en jordisk eller lekamlig frid, är uttryckligen förbjuden i Skriften (Matt. 10:34).// (s. 732)

Tankar på ett rent jordiskt lyckorike har i alla tider lockat människor. Även socialismen och kommunismen och dess lärofäder Marx, Engels, Lenin, Stalin och andra har här varit förblindade. De har tänkt sig att människan innerst inne är god och att om bara de sociala strukturerna ändras skulle ett lyckorike uppstå. Därför har man velat riva ner sådant som symboliseras genom begreppen "tronen, altaret och penningpåsen". Utan dessa "hinder" skulle människan leva i lycklig harmoni. En total illusion!

Socialismens tankar var också starka inom den s.k. *sionismen*. Önskan att judarna på nytt genom invandring skulle kunna få ett eget hemland i Palestina fanns bland både troende och sekulariserade judar, medan andra judar var motståndare till sionismen och ansåg att det var bättre att värna om och arbeta för goda förhållanden i de länder man redan bodde i.

Kiliaster inom den kristna kyrkan menar att upprättandet av staten Israel skulle vara uppfyllelsen av GT:s profetior och att det nutida Israel också spelar en viktig roll i den yttersta tidens skeenden. Även Pieper behandlar denna fråga.

Forts. följer i nästa nr